

openbare scholen
waar verhalen samenkomen

Stand van het Openbaar Onderwijs 2025

In de aanloop naar de Week van Openbare Scholen gaan de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO) en VOS/ABB jaarlijks onderzoek doen naar de stand van het openbaar onderwijs. Een deel van de gegevens is afkomstig uit de bestanden van DUO. Daarnaast zijn vragen voorgelegd aan een steekproef van openbare scholen. Deze eerste editie beperkt zich tot het primair onderwijs. De komende jaren zullen we op deze cijfers voortbouwen. We geven in dit onderzoek uitdrukkelijk géén interpretatie van de cijfers. Het doel van dit onderzoek is het creëren aan een basis om analyses en interpretaties over het openbaar onderwijs te doen.

Deel 1 / Kerncijfers

De cijfers in het eerste deel van deze rapportage zijn afkomstig uit de bestanden van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Zie www.duo.nl.

Aantal vestigingen

Het aantal scholen (hoofdvestigingen en nevenvestigingen), naar denominatie.

	oktober 2010		oktober 2020		oktober 2024	
Openbaar	2405	(32,2%)	2049	(30,1%)	1942	(31,4%)
Samenwerkingsscholen	6	(0,1%)	11	(0,2%)	13	(0,2%)
Rooms-katholiek	2232	(29,8%)	1937	(29,0%)	1853	(30,0%)
Protestants*	2181	(29,1%)	2010	(30,1%)	1828	(29,6%)
Islamitisch	27	(0,4%)	54	(0,8%)	65	(1,1%)
Algemeen bijzonder	486	(6,5%)	459	(6,9%)	320	(5,2%)
Overige levensbeschouwingen **	98	(1,3%)	93	(1,4%)	101	(1,6%)
Overig bijzonder	58	(0,8%)	59	(0,9%)	62	(1,0%)
Totaal primair onderwijs	7493		6672		6184	

* evangelisch, gereformeerd (vrijgemaakt), reformatorisch en protestants-christelijk.

** antroposofisch, hindoeïstisch, interconfessioneel, joods (orthodox) en humanistisch.

Aantal leerlingen

Het aantal leerlingen op openbare scholen in relatie tot het totale aantal leerlingen.

	oktober 2000		oktober 2010		oktober 2020		oktober 2024	
Openbaar	513.198	(31,3%)	492.910	(29,9%)	436.746	(29,3%)	424.120	(29,0%)
Samenwerkings- scholen	2.741	(0,2%)	2.050	(0,1%)	1.869	(0,1%)	2.125	(0,1%)
Totaal primair onderwijs	1.637.709		1.646.375		1.491.897		1.461.311	

Aantal besturen

Het aantal openbare besturen en samenwerkingsbesturen (2010-2024)

	oktober 2010	oktober 2020	oktober 2024
Openbaar	157 (12,9%)	130 (13,8%)	117 (15,1%)
Samenwerkingsbesturen	21 (1,7%)	28 (3,0%)	26 (3,4%)
Totaal primair onderwijs	1.214	941	776

Nieuwe scholen

Het aantal nieuwe openbare scholen in het po afgezet tegen het totale aantal nieuwe po-scholen per jaar (2000-2024). Sinds 2021 zijn de regels rond de stichting van nieuwe scholen verruimd door de Wet meer ruimte voor nieuwe scholen.

	2000	2010	2020	2021	2022	2023	2024
Openbaar	1	3	0	3	3	5	5
Totaal primair onderwijs	1	15	10	13	21	38	24

Schoolsluitingen

Het aantal schoolsluitingen per jaar (2000-2024) in het po.

	2000	2010	2020	2021	2022	2023	2024
Openbaar	12	14	28	25	16	18	16
Totaal primair onderwijs	41	46	51	62	46	56	48

Aantal gemeenten zonder openbaar basisonderwijs (en het totaal aantal gemeenten per provincie)

Het aantal gemeenten per provincie zonder openbaar basisonderwijs.

Achterstandsscores – augustus 2024

Achterstandsscores zijn een maatstaf die de verwachte onderwijsachterstand op basisscholen uitdrukken. Een hogere score is een grotere kans op achterstand.

	Aantal scholen	Aantal scholen met een achterstandsscore	Gemiddelde achterstandsscore
Openbaar basisonderwijs	1944	1074 (55,2%)	202,18
Totaal basisonderwijs	6184	2648 (42,8%)	198,15

Deel 2 / Vragenlijst openbaar onderwijs

Er zijn vragen voorgelegd aan een steekproef van openbare scholen voor primair onderwijs. De vragenlijst werd ingevuld door 126 scholen, op het totaal van ruim 1900.

Kernwaarden openbaar onderwijs

VOO en VOS/ABB lanceerden in 2020 de nieuwe kernwaarden voor het openbaar onderwijs: gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting.

In hoeverre zijn de kernwaarden van het openbaar onderwijs richtinggevend bij de positionering en profilering van uw school?

Volledig richtinggevend	8,7%
Zeer richtinggevend	31,0%
Richtinggevend	46,0%
Een beetje richtinggevend	12,7%
Niet richtinggevend	1,6%

Feesten, vieringen en vormingsonderwijs

In onderwijswetgeving is vastgelegd dat openbaar onderwijs wordt gegeven 'met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing'. Aan openbare scholen is gevraagd naar de praktijk op dit terrein.

Aan welke feest- en gedenkdagen wordt op school aandacht besteed?

(meerdere antwoorden mogelijk)

Aan religieuze feestdagen besteden we geen aandacht	4,0%
Eén of meer nationale dagen, zoals 4 en 5 mei en Koningsdag	93,7%
Eén of meer themadagen, zoals Paarse Vrijdag - of Internationale Vrouwendag	36,5%
Eén of meer christelijke feestdagen, zoals Pasen of Kerstmis	92,1%
Eén of meer joodse feestdagen, zoals Jom Kippoer of Chanoeka	16,7%
Eén of meer islamitische feestdagen, zoals Suikerfeest of Offerfeest	65,9%
Eén of meer hindoeïstische feestdagen, zoals Divali of Holi	19,8%
Eén of meer boeddhistische feestdagen, zoals Wesak of Dharmadag	10,3%

De wet bepaalt dat openbare scholen bijdragen aan 'de ontwikkeling van de leerlingen met aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.' Hoe beoordeelt u uw school ten aanzien van deze bepaling?

Zeer positief	14,3%
Positief	78,6%
Niet negatief, niet positief	7,1%
Negatief	0,0%
Zeer negatief	0,0%

Hoe vaak is/zijn het karakter/de kernwaarden van het openbaar onderwijs behandeld in gesprekken over beleid binnen uw school?

Heel vaak	5,6%
Vaak	19,8%
Regelmatig	38,9%
Soms	31,0%
Zelden	4,0%
Nooit	0,8%

Wordt in de communicatie naar ouders van mogelijk nieuwe leerlingen expliciet het openbare karakter van uw school benadrukt?

Ja, dit komt nadrukkelijk aan bod	54,0%
Ja, dit komt soms aan bod	38,9%
Nee, dit wordt niet onder de aandacht gebracht	6,3%
Weet niet	0,8%

In hoeverre komt de diversiteit in de samenleving tot uitdrukking in de feesten, vieringen en gedenkdagen op uw school?

Dit komt niet tot uitdrukking	4,8%
Dit komt soms tot uitdrukking	40,5%
Dit komt vaak tot uitdrukking	42,1%
Dit komt altijd tot uitdrukking	12,7%

Worden ouders/verzorgers geïnformeerd over de mogelijkheid om hun kind godsdienstig of humanistisch vormingsonderwijs (G/HVO) te laten volgen? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Ja, dit staat in de schoolgids	48,8%
Ja, dit staat op de website	18,1%
Ja, dit bespreken we in het aannamesgesprek	18,1%
Nee	44,1%

Ongeveer hoeveel procent van de leerlingen maakt gebruik van het aanbod voor vormingsonderwijs? (vul een getal in van 0 tot 100)

0%	57,1%
100%	15,0%
gemiddeld	24,4%

Welke soort(en) vormingsonderwijs worden bij u op school verzorgd? (meerdere antwoorden mogelijk)

boeddhistisch vormingsonderwijs	5,6%
hindoeïstisch vormingsonderwijs	4,8%
humanistisch vormingsonderwijs	31,7%
islamitisch vormingsonderwijs	8,7%
joods vormingsonderwijs	4,8%
katholiek vormingsonderwijs	9,5%
protestants vormingsonderwijs	27,8%

Is er op uw school een ruimte beschikbaar voor gebed, meditatie of een stiltemoment van andere aard?

Nee, die is er niet	73,8%
Ja, een andere ruimte	20,6%
Ja, een stilleruimte	5,6%

Medezeggenschap en ouderparticipatie

Participatie en medezeggenschap zijn verankerd in wet- en regelgeving, maar sluiten ook aan bij de kernwaarden van het openbaar onderwijs. Hoe staat de betrokkenheid van ouders ervoor?

Hoe werden ouders afgelopen jaar betrokken bij het beleid van de school? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Via de oudergeleding van de MR	97,6%
Via de ouderraad	50,8%
Via een wettelijk verplichte ouderraadpleging	19,0%
Via een of meer vragenlijsten of enquêtes	61,1%
Via een of meer ouderavonden	66,7%

Volgen MR-leden scholing?

Ja, meerdere keren per jaar	4,0%
Ja, 1x per jaar	15,1%
Ja, 1x per 2 jaar	23,0%
Ja, maar minder dan 1x per 2 jaar	38,1%
Nee	17,5%
Weet niet	2,4%

Zijn alle zetels in de medezeggenschapsraad (MR) bezet?

(Meerdere antwoorden mogelijk)

Alle zetels zijn bezet	92,1%
Een of meer vacatures voor de personeelsgeleding	3,2%
Een of meer vacatures voor de oudergeleding	4,8%

Welke ontwikkelingen ziet u omtrent de vrijwillige ouderbijdrage?

Minder ouders betalen de vrijwillige ouderbijdrage	38,1%
Het aantal ouders dat de vrijwillige ouderbijdrage betaalt blijft gelijk	42,1%
Meer ouders betalen de vrijwillige ouderbijdrage	5,6%
De vrijwillige ouderbijdrage is bij ons afgeschaft	13,5%
Weet niet	0,8%

